

En Quel

Sa Monea, illencs.com

En Quel estava entusiasmat: per fi havia arribat el gran dia. Tot i que el vespre anterior havia anat a dormir tard i havia begut molt, es va aixecar del llit d'un bot. Havia de fer via si volia sentir el primer toc de fabiol. En Quel era un ciutadellenc amb molt d'amor pel seu poble i les seves tradicions; li agradava molt mantenir vius tots els elements que constituïen l'essència de la menorquinitat. Poques coses inquietaven més que la possibilitat que introduïssin a la festa elements nous, forans.

És per açò que, complint la tradició, va berenar de xocolati (una beguda feta amb llet de vaca, un animal domesticat al Proper Orient; cacau, una planta procedent d'Amèrica central; i sucre, un producte elaborat a partir d'un vegetal originari del sud d'Àsia) i ensaïmada (feta de farina de blat, una planta originària també del Proper Orient, on es va començar a conrear per primer cop; ous de gallina, un ocell provinent de la Índia; i seu de porc, un animal que es va domesticar a la zona de Mesopotàmia). Ja amb la panxa plena, i per començar a fer un poc d'ambient, va sonar un fabiol fet de canya (una planta originària del Mediterrani Oriental); va agafar unes quantes avellanes (el fruit d'un arbre que es conrea al nord de la Península Ibèrica, però que no creix a Menorca) per anar menjant pel camí i va baixar al carrer. En Quel ja havia sentit el so del fabiol el Dia del Be, seguint durant hores la comitiva encapçalada per aquell homenàs, que passejava tot el dia amb un be (un animal procedent d'Anatòlia, on fou domesticat per primer cop) sobre les espatlles, però allò no era més que un precalentament per la part més intensa de la festa, que estava a punt de començar. Tot d'una va trobar gent coneguda, que el van convidar a beure un gin amb llimonada (una beguda feta amb ginebra, un licor d'origen anglès; i suc de llimona, el fruit d'un arbre provinent del sud-est asiàtic).

De camí cap al primer toc, en Quel va passar per davant una cotxera on estaven guarnint un cavall (animal provinent de les estepes d'Àsia central, on fou domesticat per primera vegada). Per la porta oberta d'una casa sortien les veus d'un grup de gent que cantava "Davallada de la Mola", acompanyats per una guitarra (un instrument musical originari d'Andalusia). En algunes finestres hi penjava la bandera de les festes, una creu (la creu dels cavallers de l'ordre de Malta) de color blanc sobre fons vermell. També es sentien, llunyanes, les notes del "Jaleo" (un fragment d'una sarsuela castellana) que devien sortir d'un bar.

En passar per davant la catedral, un imponent edifici gòtic (una tendència constructiva sorgida a França) on es celebraria aquell mateix dia una missa per tots els cavallers, va accelerar el pas, perquè es sentia ja l'enrenou de la gentada congregada i ell no s'hauria perdonat mai arribar tard. Hi havia una gernació, però va aconseguir obrir-se camí fins davant de tot. El fabioler, muntat sobre un ase (un animal originari del nord d'Àfrica, lloc on es va iniciar la seva domesticació) no va trigar a fer la seva aparició. Va entrar al palau del Caixer Senyor (un edifici neoclàssic, un estil arquitectònic provinent d'Itàlia) i li va demanar permís (en català, una llengua derivada del llatí, idioma originari també de la península Itàlica) per començar el replec dels cavallers. El fabioler va sortir al balcó i va fer sonar el tambor i el fabiol: havia començat, oficialment, la festa.

En Quel no podia reprimir l'emoció. Notava que el cor li batejava molt fort, i es sentia més menorquí i més ciutadellenc que mai. "Realment -va pensar- seria una llàstima que afegissin a la festa elements i costums forasters".